

Onderwerp

Jaarrekening 2016 en begroting 2018 GR SW Fryslân

Voorstel

De zienswijze ten aanzien van de jaarrekening 2016 en begroting 2018 GR SW Fryslân zoals verwoord in de brief vast te stellen en te versturen aan het bestuur van de GR.

Aanleiding

Voor u ligt de jaarrekening 2016 en begroting 2018 van de GR SW Fryslân. De GR maakt het beleid, is verantwoordelijk voor de goede uitvoering van de WSW en geeft Caparis N.V. opdracht tot deze uitvoering. Zowel de inhoudelijke taakstellingen als de financiële posities zijn nauw verbonden met Caparis NV. Zoals opgenomen in de gemeenschappelijke regeling worden de raden in staat gesteld om ondermeer hun wensen en bedenkingen kenbaar te maken ten aanzien van de begroting en de jaarrekening van de GR.

Het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling GR SW Fryslân heeft ingestemd met de conceptbegroting 2018 en de jaarrekening 2016 van de GR. Conform de geldende GR SW Fryslân worden deze documenten definitief vastgesteld door het Algemeen bestuur nadat de raad haar zienswijze op de stukken heeft mogen geven

Overwegingen

Jaarrekening 2016

Het saldo van de jaarrekening 2016 is nihil en conform voorgaande jaren. In onderstaande toelichting worden u de beleids- en financiële resultaten toegelicht.

Algemeen

Herstructurering

Begin 2016 heeft het algemeen bestuur van de GR de toekomstige ontwikkelrichting voor de sociale werkvoorziening vastgesteld. De ontwikkelrichting is gebaseerd op drie pijlers:

1. gemeenten blijven beschut werken in het kader van de Wsw gezamenlijk uitvoeren bij Caparis NV;
2. overige activiteiten van Caparis NV worden versneld, maar verantwoord afgebouwd;
3. Caparis NV kan activiteiten, anders dan beschut werken in het kader van de Wsw uitvoeren in een nieuwe entiteit.

In dit veranderingsproces staat voorop dat er oog moet zijn voor de mensen die het aangaat, en voor het behoud van werkgelegenheid.

Naar verwachting zal de rvc en directie van Caparis NV medio juni een businessplan presenteren waarin uitwerking wordt gegeven aan de hiervoor genoemde pijlers.

Achterstallig loon

Na de constatering dat, door een niet correcte toepassing van de cao, aan een aantal medewerkers gedurende enige tijd te weinig loon is uitbetaald, heeft Caparis NV er alles aan gedaan om deze fout te herstellen. De achterstallige betalingen zijn grotendeels afgerond in 2016, begin 2017 zullen de laatste betalingen worden afgerond. De betalingen

worden verantwoord via de jaarrekening van de GR, maar komen ten laste van de jaarrekening van Caparis NV.

Financieel

<i>x € 1.000</i>	Gewijzigde Oorspr.			
	Realisatie 2016	begroting 2016	begroting 2016	Realisatie 2015
<i>Baten</i>				
Overige bedrijfsopbrengsten (doorbelasting aan Caparis)	4.834	5.100	5.100	5.149
Subsidie gemeenten uitvoering Sw	62.558	62.782	65.804	65.122
Bonus begeleid werken	427	300	250	415
<i>Totaal baten</i>	<i>67.819</i>	<i>68.182</i>	<i>71.154</i>	<i>70.686</i>
<i>Lasten</i>				
Lonen en sociale lasten Sw	57.077	57.573	60.388	58.948
Overige personeelskosten Sw	1.753	1.560	1.590	1.650
Lonen en sociale lasten ambtelijk	4.834	5.100	5.100	5.149
Doorbetaling subsidie begeleid werken	3.654	3.567	3.744	3.760
Doorbetaling bonus begeleid werken	427	300	250	415
Overige kosten GR	81	82	82	69
<i>Totaal lasten</i>	<i>67.826</i>	<i>68.182</i>	<i>71.154</i>	<i>69.991</i>
<i>Financieringsfunctie</i>				
Rentekosten	166	166	166	211
Doorbelaste rentekosten (Caparis)	-166	-166	-166	-213
<i>Saldo van de financieringsfunctie</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-2</i>
<i>Resultaat baten, lasten en financiering</i>	<i>-7</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>697</i>
Reservemutaties	7			-697
<i>Gerealiseerd resultaat</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Baten

Zoals uit bovenstaande overzicht blijkt is de totaal ontvangen subsidie € 224.000 lager dan begroot (realisatie: € 62.558.000/gewijzigde begroting: € 62.782.000). De belangrijkste oorzaak ligt in een lagere realisatie van het aantal fte en Se ten opzichte van de begroting doordat er sprake is geweest van meer uitstroom dan vooraf ingeschat. Tevens is de bonus begeleid werken hoger uitgevallen, € 127.000.

Lasten

De loonkosten Sw zijn in absolute zin gedaald met € 1.871.000 (3,2%) ten opzichte van 2015. De gemiddelde loonkosten per Sw-medewerker zijn met 1,8% gestegen (van € 29.580 per fte in 2015 naar € 30.120 per fte in 2016). De stijging wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door een stijging van de bruto cao-lonen ten opzichte van 2015. Deze stijging wordt enerzijds veroorzaakt door een stijging van de wettelijke minimumlonen, groei in trede binnen een salarisschaal en het na 5 jaar plaatsen van medewerkers op een functieloon (conform cao Sw). Daarnaast zijn de sociale lasten procentueel gestegen. Daarnaast is hier ook het effect meegenomen van de nabetaling van het achterstallig loon, dit betreft € 260.000. De loonkosten van het kaderpersoneel zijn in absolute zin met

€ 315.000 gedaald ten opzichte van 2015. De voornaamste oorzaak hiervan is de daling van het aantal ambtelijke kadermedewerkers. In 2016 zijn gemiddeld 5 fte's uitgestroomd. De gemiddelde loonkosten voor het kaderpersoneel zijn gestegen met 0,9% per fte.

De rentelasten zijn in 2016 gedaald met € 45.000 (2016: € 166.000, 2015: € 211.000). De lagere rente-lasten worden veroorzaakt doordat de totaalbehoefte aan financiering, substantieel is gedaald door de positieve bedrijfsresultaten en kasstromen bij Caparis NV. Dit heeft erin geresulteerd dat er in 2016 flink is afgelost op de leningen.

Sociaal

Beweging 'van binnen naar buiten'

Tussen de GR en Caparis zijn de volgende doelstellingen met betrekking tot de werkladder in de jaarovereenkomst opgenomen:

Trede werkladder	Min	Max
Detacheringen/Begeleid Werken	34,5%	35,5%
Beschut buiten	12,0%	12,5%
Beschut binnen	52,0%	53,0%

In onderstaand overzicht is de stand per 31 december 2016 vergeleken met de opdracht van de GR en de eindstand 2015.

Beweging van binnen naar buiten						
Pl. obv werkladder (in Se's)	Gemiddeld 2015		Opdracht ultimo 2016		Feit cumulatief	
	Se	%	Se	%	Se	%
Groepsdeta/Deta/Bw	808,7	36,5%	761,3	35,0%	789,4	36,4%
Beschut buiten	293,2	13,2%	267,5	12,3%	289,9	13,4%
Beschut binnen	1.111,8	50,2%	1.146,3	52,7%	1.087,4	50,2%
Schakelafdeling	-		-		-	
Totaal	2.213,7	100,0%	2.175,1	100,0%	2.166,8	100,0%

Het aandeel Detacheringen/Begeleid Werken (hierna: Deta/BW) is in 2016 gestabiliseerd. Het aandeel Deta/BW bedraagt ultimo 2016: 36,4% (ultimo 2015: 36,5%). Dit betekent dat 735 fte's buiten de muren van Caparis werkzaam zijn (2015: 770 fte's).

Ziekteverzuim

		Feit heel 2015	Feit heel 2016	Doel heel 2016
Sw	kort	5,0%	5,0%	5,7%
	lang	8,2%	8,7%	7,2%
	totaal	13,2%	13,7%	12,9%
Kader	kort	1,4%	1,9%	2,6%
	lang	1,1%	1,9%	0,5%
	totaal	2,5%	3,8%	3,1%

Het ziekteverzuim is in 2016 zowel voor Sw- als kaderpersoneel hoger dan begroot. Het hogere ziekteverzuim komt onder andere door de griepgolf in de maanden februari en maart en door het moeilijker te beïnvloeden van het lang verzuim. In 2014 is Caparis gestart met het verder optimaliseren van het verzuimbeheer. Op basis van de hogere verzuimcijfers over 2016 is afgesproken dat Caparis de huidige maatregelen/aanpak nog eens kritisch tegen het licht houdt en daar waar nodig wellicht extra maatregelen neemt.

Begroting 2018

Algemeen

Op 23 december 2016 heeft de Raad van Commissarissen een 'procesplan herstructurering Caparis' gestuurd aan het dagelijks bestuur van de GR. Het procesplan omvat een voorbereidingsfase gedurende het eerste halfjaar van 2017 en een realisatiefase vanaf medio 2017 tot en met eind 2019. Een aantal gemeenten heeft aangegeven groenactiviteiten zelf te willen uitvoeren. vooruitlopend op de definitieve besluitvorming daaromtrent is in deze begroting op de betreffende plaatsen aangegeven wat de consequenties daarvan zijn voor de cijfers vanaf 2018. In de voorliggende begroting 2018 staan nog de oorspronkelijke cijfers van de begroting 2017 vermeld zoals die zijn vastgesteld. Inmiddels is duidelijk dat die begroting op een aantal punten aanpassing behoeft. Dat geldt m.n. voor de aantallen dienstverbanden en de daarbij behorende loonkosten. In de loop van 2017 zal de begroting 2017 (en mogelijk ook die van 2018) nog worden gewijzigd.

Door de invoering van de Participatiewet is er met ingang van 1 januari 2015 geen instroom van Sw-medewerkers meer. Dit betekent dat het aantal Se's jaarlijks afneemt, hoofdzakelijk door natuurlijk verloop. Op het moment van opstellen van deze begroting is niet vast te stellen welke (financiële en beleidsmatige) gevolgen het afsluiten van de Sw voor nieuwe instroom precies zal hebben voor de opdracht van de GR aan Caparis NV. In de voorbereidingsfase van de herstructurering zal hier meer duidelijkheid over moeten ontstaan. Als die duidelijkheid er is, kunnen de financiële gevolgen voor de begroting van 2018 en verder in kaart gebracht worden. Om deze redenen is in de begroting 2018 geen prognose opgenomen ten aanzien van de 'beweging van binnen naar buiten'. De nieuwe jaarovereenkomst tussen de GR en Caparis NV wordt – zoals gebruikelijk – aan het eind van het jaar 2017 afgesloten. In de jaarovereenkomst zullen concrete afspraken worden gemaakt.

De bezetting van het aantal Sw-medewerkers in dienst van de GR zal jaarlijks dalen als gevolg van het afsluiten van de Sw voor nieuwe instroom. Dit betekent dat alleen sprake is van natuurlijk verloop (pensionering). Naast het verloop als gevolg van pensionering, is in de begrote/geraamde bezetting rekening gehouden met een additioneel verloop van voorzichtigheidshalve 1% per jaar voor niet voorzienbaar verloop (overlijden, ontslag op staande voet, vrijwillige beëindiging van het dienstverband door de medewerker zelf, beëindiging dienstverband na 2 jaar ziekte, enzovoorts). In aantallen medewerkers zal de feitelijke uitstroom hoger zijn, omdat niet alle Sw-medewerkers fulltime werken. Naast deze uitstroom, zal er mogelijk sprake zijn van additionele uitstroom als gevolg van de wens van enkele gemeenten om (delen van) de Sw zelf uit te gaan voeren. Het is nog niet duidelijk wanneer en in welke omvang deze uitstroom zich zal voordoen.

Financieel

Alle bedragen in € * 1.000

	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021
BATEN						
Bijdrage GR-gemeenten	60.866	60.192	55.122	53.953	52.717	51.358
Bijdrage overige gemeenten *)	1.692	1.581	1.415	1.340	1.260	1.182
Doorbelasting aan Caparis	4.834	4.800	4.490	4.480	4.405	4.335
Bonus Begeleid Werken	427	-	-	-	-	-
Totaal baten	67.819	66.573	61.027	59.773	58.382	56.875
*) v.a. 2018 via één deeln./betaalgemeente						
LASTEN						
Lonen en sociale lasten Sw	57.077	56.681	51.346	50.156	48.893	47.530
Vervoerskosten Sw	1.602	1.375	1.634	1.667	1.700	1.734
Overige CAO gerelateerde kosten Sw	151	150	145	140	135	130
Lonen en sociale lasten ambtelijk	4.834	4.800	4.490	4.480	4.405	4.335
Doorverdeling BW-subsidie naar Caparis	3.654	3.483	3.326	3.243	3.160	3.055
Bonus Caparis inzake Begeleid Werken	427	-	-	-	-	-
Overige kosten GR	81	84	86	87	89	91
Totaal lasten	67.826	66.573	61.027	59.773	58.382	56.875
FINANCIERINGSFUNCTIE						
Rente- en overige kosten	166	127	64	48	32	19
Doorbelasting rente naar Caparis	166-	127-	64-	48-	32-	19-
Totaal financieringsfunctie	-	-	-	-	-	-
RESULTAAT	7-	-	-	-	-	-

Baten

De begrote bijdrage per Se voor 2018 bedraagt € 28.575. In de gewijzigde begroting 2016 is een bijdrage per Se begroot van € 29.769. De daling van bijna € 1.200 per Se (4 %) wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de begrote daling van de loonkosten Sw inclusief sociale lasten.

Lasten

In de begroting 2018 en in de ramingen 2019 tot en met 2021 is rekening gehouden met een jaarlijkse indexatie van gemiddeld 1,0%. Deze indexaties hebben betrekking op cao-stijgingen, periodieken, stijgingen in de sociale lasten en pensioenpremies en de mogelijke stijgingen bij het plaatsen van Sw-medewerkers in functieloon (conform cao). Per saldo is hierdoor sprake van een daling van de loonkosten t.o.v. de rekening 2016 en de begroting 2017. Laatstgenoemde zal op dit punt nog moeten worden gewijzigd.

In de begroting 2018 is rekening gehouden met de sterk gestegen vervoerskosten in 2016. Deze stijging is veroorzaakt doordat het vervoer wat nog door Caparis zelf, met eigen mensen, kon worden verzorgd moest worden uitbesteed, omdat het in eigen beheer niet meer mogelijk was. In de ramingen 2019 tot en met 2021 wordt vooralsnog rekening gehouden met een gemiddelde indexatie van ca. 5% per jaar. Het vervoer wordt georganiseerd en betaald door Caparis NV. De GR compenseert Caparis NV op basis van de gemaakte afspraken voor de werkelijke kosten.

Effecten

Door middel van dit voorstel vragen wij u uw zienswijze te geven op de voorliggende documenten te weten:

- Jaarrekening 2016
- Begroting 2018

Beleid en regelgeving

De Wet gemeenschappelijke regelingen en de GR SW Fryslân is van toepassing

Financiën, risico's en beheersmaatregelen

Effect jaarrekening

Ondanks dat het totaal van uitgestroomde SE-ers groter was dan begroot is er in het geval van de gemeente Heerenveen sprake van een lagere uitstroom dan verwacht. De geprognoseerde uitstroom bleek anders dan verwacht waardoor per saldo een nabetaling aan de GR nodig is van € 120.000. Dit bedrag wordt in 2017 binnen de huidige budgetten van het sociaal domein opgevangen.

Effect begroting

Op basis van de voorliggende begroting wordt een bijdrage gevraagd van € 8.988.000. Hierbij is al rekening gehouden met de tegenvallende uitstroom in 2016. De gevraagde bijdrage over 2018 past binnen het door u beschikbaar gestelde budget. Wij merken hierbij echter wel op dat de onderbouwing van de raming was gebaseerd op de verwachting dat er een hogere uitstroom zou plaatsvinden dan waar nu rekening mee is gehouden. Als gevolg van de lagere loonkosten per SE kan dit worden opgevangen.

Vervolgaanpak

In de financiële monitor en de kwartaalrapportages van de GR wordt u op de hoogte gebracht van de ontwikkelingen rondom dit budget

Communicatie

Wij verzoeken u uw zienswijze kenbaar te maken aan het algemeen bestuur d.m.v. bijgevoegde conceptbrief

Relevante informatie

- Jaarrekening 2016 GR SW Fryslân
- Begroting 2018 GR SW Fryslân

Het college van burgemeester en wethouders van Heerenveen,
de secretaris,

de burgemeester,

de heer J. van Leeuwestijn

de heer T.J. van der Zwan

Onderwerp

Jaarrekening 2016 en begroting 2018 GR SW Fryslân

De raad van de gemeente Heerenveen;
gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 23 mei 2017;

gelet op de wet Gemeenschappelijke regelingen en de gemeenschappelijke regeling
SW Fryslân;

Besluit

1. De zienswijze ten aanzien van de jaarrekening 2016 en begroting 2018 GR SW Fryslân
zoals verwoord in de brief vast te stellen.
2. De zienswijze aan het algemeen bestuur van de GR SW Fryslân te versturen.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 8 juni 2017.

de griffier,

de voorzitter,

mevrouw W.J.M.A. Jansen

de heer T.J. van der Zwan